N°. 5796.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan »het Bureau van DE TIJD."

ZATURDAG 29 OKTOBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 28 Oktober.

De toestand is iets meer ontspannen, zonder daarom beter te zijn. De Engelschen schijnen water in hunnen wijn te mengen, de Spanjaarden voor 's hands te laten oorlogen, en niet zoo geheel afkeerig te zijn van het Kongres; zoo luiden thans de berigten. Daarnaast verzekeren alle schrijvers uit Breslau, dat Rusland en Pruissen de handen in elkander hebben gelegd om gezamenlijk (tegen Oostenrijk) ten behoeve van Sardinië, (dat is van de revolutie) op het Kongres te verschijnen. Er heerschen ten gevolge daarvan groote vreugde en goede moed in het kamp der revolutiemakers, voor welken dat alles koren op den molen is. Welligt intusschen verblijdt men zich daar te veel. Is het al waar, dat men te St.-Petersburg en te Berlijn aan Oostenrijk vijandig is; het zou al te onverstandig zijn, als Russen en Pruissen de revolutie beschermden tegen Oostenrijk, middelerwijl die revolutie ook in hunne eigene staten smeult. Wie steekt moedwillig het huis van zijnen buurman in brand, als hij moeite heeft om het vuur in de onderlagen van zijne eigene woning te bedwingen? Maar men kan tegenwoordig op niets staat maken. En men heeft in onze dagen maar al te veel reden om het te betwijfelen, of de goevernementen niet dwazer zijn dan hunne volken.

In de maand Julij van dit jaar ontvingen wij een drietal korrespondentiën, één uit Bonaire van 31 Mei, en twee uit Kuraçao van 1 Junij en 21 Junij. Wij maakten geen bezwaar tegen de plaatsing dier korrespondentiën, die in drie achtervolgende Nommers van *de Tijd* werden opgenomen, alhoewel zij gerigt waren tegen den persoon en de handelingen van den geachten gouverneur van Kuraçao. De drie korrespondentiën waren onderteekend, naar het ons uit begeleidende brieven toescheen, door lezers en vrienden van *de Tijd*. Dat benam ons alle achterdocht, tot ons leedwezen. Want het is gebleken, dat van onze goede trouw misbruik is gemaakt, om zich te wreken op een verdienstelijk man als den heer van Lansberge; die aller achting waardig is. Vrij spoedig kwam daarvan het vermoeden bij ons op naar aanleiding van eene toevallige omstandigheid. Wij verlangden dienvolgens inlichtingen, die ons de jongste post heeft aangebragt in den vorm van een brief en van een protest.

Wij laten eerst het protest volgen, dat van eene door ons zoo hooggeschatte als hooggeëerde zijde komt. Het luidt als volgt:

»Kuraçao, 8 September 1859.

»*Mijnheer de Redakteur!*

»Door Mgr. den Hoog Eerw. Apost. Vikaris dezer Missie, die wegens ernstige ongesteldheid verhinderd is zelf de pen te voeren, ben ik gelast, mij tot U. te rigten en ter uwer kennisse te brengen, dat het niet alleen alle R. K. geestelijken dezer zending, maar ook zeer velen der goede Katholieken en andere weldenkenden ten hoogste gegriefd heeft, in de Nos. 3713, 3714 en 3715 van uw geacht dagblad *de Tijd*, een drietal artikelen, u uit Bonaire en Kuraçao toegezonden, aan te treffen, die alles behalve de algemeene goedkeuring alhier kunnen wegdragen, maar veeleer in staat zijn, om zaden van twist en tweedragt uit te strooijen.

»Wij mogen noch willen hier in de zaken zelven, in voormelde artikelen aangehaald, treden, of er te Bonaire gestolen of volgens strikte regtvaardigheid gehandeld is geworden, of de »enquête", aldaar door den heer goeverneur in December u. p. verordend, op eene al of niet billijke wijze heeft plaats gehad; of men al of niet wel gedaan heeft aan den braven officier Spencer, de tijdelijke regeling of waarneming der Financiën van dat eiland op te dragen; of de benoemingen der heeren gezaghebbers van Bonaire, Aruba, en die van den heer van den Bossche al of niet gelukkig zijn uitgevallen; dit alles te onderzoeken of te beoordeelen ligt niet in den kring onzer bemoeijingen; maar, het grieft ons ten hoogste, dat in voormelde Nos. de edele heer R. F. van Lansberge op eene zoo laakbare wijze gehoond en beleedigd wordt.

»Gedurende het bestuur diens edelen mans was men hier in 't algemeen zeer met hetzelve tevreden. (Dat er ontevredenen waren, moet niemand verwonderen; want waar is het hoofd van welk beheer ook, dat *allen* kan tevreden stellen?) Vandaar dan, dat het berigt, dat ZHEdGestr. door Z. M. tot eene hoogere pozitie geroepen was, een zeer droevigen indruk op de bevolking maakte; vandaar de algemeene belangstelling bij ZHEdGestr. vertrek door menigvuldige adressen uit alle standen der maatschappij, en door niet onaanzienlijke geschenken aan ZHEdGestr. aan den dag gelegd; vandaar eindelijk de zegenwenschen, die ZHEdGestr. vergezelden, toen hij met zijn geachte familie deze haven verliet, en hem door allen zonder onderscheid van stand, godsdienst of kleur werden toegebragt.

»Maar hetgeen voornamelijk wel het meest de hatelijke bedoeling van den schrijver of der schrijvers van bedoelde stukken verraadt, is dat, daar zij zeer wel konden begrijpen dat hunne aantijgingen niet slechts als zeer onbehoorlijk maar ook als verfoeijelijk zouden worden verworpen wanneer hunne namen bekend werden, zij getracht hebben dat onedel gedrocht aan de »pen van anderen" toe te schrijven en wel vooral, om daardoor een blaam op de Roomsch Katholieke bevolking alhier te werpen. Immers, de schrijvers bedienen zich van het Katholiek dagblad »*de Tijd*," met hetwelk zij anders niets gemeens hebben, en nu schijnt het, dat de Katholieken, die gelijk algemeen bekend is, aan den heer van Lansberge voor zijne onpartijdigheid, regtvaardigheid, welwillende bescherming en volhardende medewerking zooveel ten algemeenen nutte te danken hebben en ZWEd. daarvoor ten hoogste erkentelijk zijn, zich aan ondankbaarheid schuldig maken door den edelen man te beleedigen en te honen. Alzoo vermeent men een dubbel doel bereikt te hebben, èn den heer van Lansberge te hebben gehoond èn de Katholieken als ondankbaren te hebben voorgesteld.

»Hiertegen vermeenen wij te moeten protesteren, en werpen met verachting den blaam dien de schrijver of schrijvers op anderen hebben willen werpen, in zijn of hun aangezigt terug.

»UEd., mijnheer de redakteur! zal mij het genoegen doen, dezen brief in het eerstvolgende N°. van uw geacht dagblad op te nemen.

»Na UEd. het minzaam respekt van Mgr. Niewindt de Apost. Vik. te hebben aangeboden, verblijf ik hoogachtend

»UWEds Dw. Geh. Dienaar
»B. TH. FREDERIKS,
»Pr. sekret. van Z. D. H. den Ap. Vik."

Het bovenstaande zal genoeg zijn, om aan onze lezers de overtuiging te verschaffen, dat de korrespondentiën tegen den heer van Lansberge alle vertrouwen missen en geene wederlegging waard zijn. Intusschen, wij hebben daarenboven van een vertrouwd man, die den toestand onzer West-Indische koloniën goed kent, een schrijven ontvangen, dat zulks volkomen bevestigt. Wij lezen daarin:

»Als ik het wel heb, en ik meen mij niet te vergissen, behooren beide korrespondenten tot de partij, welke in de zaak, waarover zij schrijven, betrokken zijn, en zijn leden van de welbekende klub, die de daden en handelingen van de verschillende goeverneurs van Kuraçao steeds afkeuren, wanneer die niet in hun eigen voordeel zijn, of die gaarne Kuraçao en onderhoorigheden zouden willen besturen in hun eigen belang of dat hunner familiën en vennooten. Ik voor mij, ben ten volle overtuigd, dat alles, wat zij schrijven in de drie verschillende korrespondentiën, geheel valsch en verdraaid is voorgesteld. Men moet van nabij met de zaken bekend zijn, om te weten, hoe die heeren ambtenaren met de slaven en *slavinnen* op Bonaire rondspringen; waarlijk, die enquête door den goeverneur ten uitvoer gelegd, zal zaken aan den dag gebragt hebben die de afzetting dier heeren wel ten vollen zullen regtvaardigen.

»De gewezen goeverneur van Kuraçao, de heer v. Lansberge toch, heeft altijd getoond, regtvaardig te zijn en geen onderscheid te maken tusschen personen; dat hij regt door zee wil gaan, heeft hij steeds door daden bewezen. De ongelukkige Boastie-besmettelingen hebben 't aan hem te danken dat zij nu goed verzorgd en opgepast, en niet meer, ik zoude bijna zeggen, als dieren behandeld worden. Geen goeverneur heeft zoo veel gedaan, om het lot van de arme slaven te verzachten, als de heer v. Lansberge, die de bestaande of ingevoerde reglementen aangaande de slaven, zoo veel in hem was, ten uitvoer deed brengen. Het oprigten van een gasthuis heeft hij zoo veel mogelijk bevorderd en ondersteund; voor het godsdienstig onderwijs der landsslaven droeg hij steeds groote zorg en wilde dat zij er deel aan zouden nemen. De armen-gelden heeft hij op beteren voet of schaal doen verdeelen. Ook voor het onderwijs der vrije bevolking op Kuraçao en onderhoorige eilanden, heeft hij zeer veel gedaan. Bonaire heeft er de blijken van. Op Bonaire hadden de heeren ambtenaren verscheidene slaven en slavinnen in hun dienst, meer dan het goevernement toestond; ook hierin heeft hij verandering gebragt ten beste; dit kan zeker niet aan die heeren aangenaam geweest zijn. Ik ben overtuigd dat zijn vertrek van Kuraçao een verlies is, tenzij zijn opvolger, zijne voetstappen volge. Bevordering van zedelijkheid en verzachting van het lot der arme slaven heeft hij wel altijd zoo veel mogelijk trachten te bevorderen.

»Ik betreur het, niet in de gelegenheid te zijn, om die artikels, in allen deele stuk voor stuk te ontzenuwen, hetgeen met eenige moeite en de noodige inlichtingen, die mij nu ontbreken, zoo gemakkelijk zoude te doen zijn. Die heeren hebben een slechte zaak willen verdedigen, en zich daartoe bediend van valsche voorstellingen en verdraaijingen; geen hunner is Katholiek, dit weet ik, en ik kan niet begrijpen, hoe zij zich tot *de Tijd* gewend hebben."

Dit een en ander zal meer dan voldoende zijn, om den kwaden indruk weg te nemen van bedoelde korrespondentiën en om daarenboven eer te geven aan wie eer toekomt. Wij achten ons derhalve ontslagen van de verpligting, om er hier iets bij te voegen behalve de verklaring; dat het ons een genoegen is geweest regt te doen wedervaren aan de verdiensten van een hoog geplaatst en regtschapen man.

Naar men ons berigt bestaat bij eenige leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal het voornemen, om voor of bij het begin van de beraadslagingen over het ontwerp spoorwegen, eene motie te doen, ten einde de rigting der lijnen in het wetsontwerp op te nemen [?] en die alzoo aan de beraadslagingen en de beslissing der Kamers te onderwerpen.

Men schrijft aan de *Arnh. Ct.* uit 's Hage: »Het gerucht loopt alhier dat de heer Pahud als goeverneur-generaal van Nederlandsch-Indië zou zijn teruggeroepen."

Uit St. Petersburg verneemt men, dat de Keizer, uit bijzondere genegenheid voor den Prins van Oranje, hem een regiment ten geschenke gegeven heeft, dat naar hem zal genoemd worden.

De minister van Binnenlandsche Zaken, in aanmerking nemende, dat de rijkstelegraafdienst weldra eene verdere uitbreiding van het personeel, op de kantoren werkzaam, zal vorderen, brengt ter kennis van de belanghebbenden:

1°. Tot opleiding en oefening van telegrafisten voor de dienst van den rijkstelegraaf wordt na vergelijkend onderzoek, een aantal van hoogstens twintig leerlingen toegelaten, om op nader aan te wijzen plaatsen, onderrigt te ontvangen.

2°. De leerlingen ontvangen eene bezolding van één gulden daags, en kunnen, na voldoende blijken van geschiktheid gegeven te hebben, dingen naar de betrekking van telegrafist der derde klasse, op eene jaarwedde van achthonderd gulden.

3°. Voor het vergelijkend onderzoek, om als leerling te worden toegelaten, moet men zich vóór of uiterlijk op den 15n November 1859 bij het Departement van Binnenlandsche Zaken hebben aangemeld, met een *op zegel* geschreven adres, bevattende naauwkeurig opgaaf van naam, voornamen en woonplaats.

Bij beschikking van den minister van Binnenl. Zaken, van 22 Okt. 1859, is de koncessie voor een stoombootdienst tot vervoer van reizigers, goederen en vee, tusschen Rotterdam en Middelburg, vroeger verleend aan den heer jhr. Mr. J. van Reigersberg Versluys te Middelburg, als voorzitter der kommissie over de negotiatie tot daarstelling eener stoomvaart tusschen Middelburg en Rotterdam, overgeschreven ten name van de Middelburgsche maatschappij van stoomvaart. De overgang der koncessie zal geschieden eene maand na de dagteekening der gemelde beschikking.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Donderdag 27 Oktober.

Heden is er geene zitting kunnen worden gehouden, wegens het niet opkomen van een genoegzaam aantal leden.

De Voorzitter heeft zich bepaald bij het opgeven van ingekomen stukken. Onder deze: 1°. de wetsontwerpen tot wijziging van hoofdstuk VI der Staatsbegrooting voor 1859, tot het maken van een kanaal door Holland op zijn Smalst en tot vaststelling van de begrooting van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren voor 1860; 2°. de geloofsbrieven van een nieuw benoemd lid in het hoofdkiesdistrikt 's Hertogenbosch.

OISTERWIJK, 25 Okt. De gezusters van Hulten alhier hebben een kruidenierswinkel. Onder voorwendsel van kamers te willen huren, komt eene jufvrouw bij haar en weet zich door geveinsde vroomheid in te dringen. Zij raadt haar aan de waren te Breda te gaan halen, dewijl zij daar, volgens haar zeggen, veel beter koop zijn dan elders. Zij wil zich gaarne met den inkoop belasten. De bedriegster wordt geloofd, ontvangt plus minus *f* 100 en begeeft zich met de meid op weg. Op den weg geeft zij de meid den raad hare oorhangers in het mandje te leggen, dat het geld bevat, uit vrees, dat zij zouden worden aangerand. Te Tilburg gekomen, geven zij het mandje bij kennissen van de meid in bewaring en gaan toen naar de kerk. De jufvrouw geeft voor den pastoor nog te moeten spreken, ontvlugt door de sakristy, haalt het mandje met het geld en de oorhangers en is tot nog toe niet terug. Aan getuigen ontbreekt het niet. Sommigen willen beweren dat de bedriegster vroeger te Tilburg gewoond heeft, anderen, dat zij in de omstreken van Breda te huis behoort.

BRIELLE, 27 Okt. Op het berigt dat er gisteren namiddag een brik aan den Hoek van Holland in nood was, zijn dadelijk de bootsgasten der alhier gestationneerde reddingsboot uitgerukt; doch op het punt van te water gelaten te worden, verhief zich de wind in zee zoodanig, dat er geen vooruitzigt was om bij het schip te komen. Men bleef alzoo den geheelen namiddag en avond in onrust over de schipbreukelingen; waarop schipper P. Welteyreden met zijne bemanning besloot, in den vroegen morgen van heden met zijne sloep (ofschoon het nog hevig woei en de zee hoog was) naar het schip te zeilen, om, ware het mogelijk, de bemanning, welke zich in het want kon geborgen hebben, te redden; hetgeen hem dan ook met groote inspanning en niet zonder gevaar gelukte, zijnde het schip bij zijne nadering reeds zoodanig op zijde gevallen, dat slechts de top van den voormast boven water stak, waaraan zich de bemanning had vastgeklampt. Gelijktijdig met hem wendde de reddingsboot van hier mede pogingen aan om het wrak te naderen, gelijk er ook van den Hoek van Holland twee booten zigtbaar waren, waarvan er een te water werd gebragt.

Hoogst gelukkig was het voor de bemanning, bestaande uit zeven personen, dat schipper Pieter Welteyreden het geluk had bij het wrak te komen, daar de bemanning door de uitgestane angsten en vermoeijenis zoodanig was uitgeput, dat zij naderhand verklaarde het niet langer te hebben kunnen uithouden, terwijl het nog niet zeker was of de reddingsboots tot hulp vroeg genoeg had kunnen aankomen; zoodra menschelijker wijs het behoud van zoovele menschenlevens aan gemelden schipper en zijne bemanning is te danken.

De bemanning, met de sloep alhier aangebragt, is dadelijk zoo veel mogelijk verzorgd en van het noodige voorzien.

Het schip was eene Engelsche brik, gevoerd geweest door kapitein George Bradle, beladen met klipzout, komende van Liverpool en bestemd naar Dordrecht.

GOUDA, 27 Okt. De veemarkt van heden met tamelijken aanvoer, alle soorten iets flaauwer te plaatsen. Varkens en biggen wel verkocht. Vette schapen vlug. Goe-Boter *f* 1.10 a *f* 1.16; Wei-Boter *f* 0.88 a *f* 0.94.

HOORN, 27 Okt. Op de markt alhier werden aangevoerd 268 stapels Kaas. Prijs: Kleine Gras *f* 29.50. Id. Commissie *f* 31.

DELFT, 27 Okt. De prijzen der Boter waren heden *f* 58 a *f* 70 naar kwaliteit.

PURMEREND, 25 Okt. Alhier waren de hoogste prijzen voor kleine Kaas *f* 29½, voor middelbare *f* 33½ per 50 Ned. Ponden.

[illegible]ERVEER, 28 Okt. Ter kaasmarkt waren aangevoerd [illegible] stapels. Hoogste prijzen: kleine *f* 29½, middelbare *f* 33 [illegible] 50 Ned. [illegible]

MONTFOORT, [illegible] Okt. Op de jaarlijksche paardenmarkt van Zaturdag 22 dezer, waren aangevoerd 700 stuks; en op de koemarkt van heden 950 runderen.

WOERDEN, 26 Okt. Op de paardenmarkt van 24 dezer waren nagenoeg 900, en op de koemarkt van heden ruim 1300 stuks aangevoerd.

LUXEMBURG, 26 Okt. Prins Hendrik der Nederlanden heeft gisteren de Wetgevende Vergadering geopend met eene rede, waaruit blijkt, dat het tusschen het goevernement en de konstitutionele oppozitie tot een verzoening is gekomen. Welligt is de verandering in den geest der Pruissische politiek daaraan niet vreemd. Het goevernement heeft van het regt afgezien, om den prezident der vergadering te benoemen, welke, alvorens hare werkzaamheden te beginnen, met 16 tegen 5 stemmen — ten voordeele van den vorigen prezident, den heer Wellenstein, — den baron de Tornaco gekozen heeft.

De telegraaf van heden meldt het volgende:

PARIJS, 28 Okt. De *Constitutionnel* zegt in een artikel, door den hoofdredakteur geteekend, dat hij aan een Kongres gelooft ondanks de tegenspartelingen der Engelsche pers, omdat eene goede staatkunde de *faits accomplis* aanneemt en niet bediskussieert. Het blad zal de quæstien ontwikkelen die aan Europa zijn voor te leggen.

LONDEN, 27 Okt. De *Times* meldt, dat lord John Russell, op eene interpellatie, betreffende het berigt van den *Gibralter Chronicle*, dat Engeland aan Marokko verklaard heeft het geen hulp te kunnen verleenen, geweigerd heeft te antwoorden, daar de korrespondentie met Spanje over de Marokkaansche quæstie nog voortduurt.

— Met de *Royal Charter*, een schip gisteren in het Iersche kanaal gestrand, moeten over de 400 menschen zijn verongelukt, en 75,000 onsen goud zijn verloren gegaan.

— 28 Okt. De *Times* betoogt andermaal dat Engeland zich niet moet mengen in de zaken tusschen Spanje en Marokko.

WEENEN, 28 Okt. Er zal binnen kort eene kommissie van onafhankelijke mannen worden ingesteld, ter kontrolering van de amortizatie van staatsschulden.

TURIJN, 27 Okt. Het regeringsblad te Bologna spreekt het berigt van de arrestatie des bisschops tegen. Te Rimini zijn drie monniken, tegen welke zware beschuldigingen bestonden, in hechtenis genomen.

De Regering zal de laatste korrespondentie van den *Univers* met dokumenten wederleggen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 Okt. Wat gezegd is van de ontevredenheid, veroorzaakt door de weifelende houding van het Sardiniesch ministerie ter zake der nationale quæstie van Midden-Italië en de afhankelijkheid, waarin het zich tegenover Frankrijk bevindt, wordt door feiten bevestigd. De partij, die het goevernement snel en met kracht wil voortdrijven in een meer revolutionnaire rigting, is zamengesteld en heeft een zeker getal leden der Kamer van Gedeputeerden aan haar hoofd. Jl. Maandag, zoo schrijft men uit Turijn, hebben de leden zich vereenigd, ten einde over de middelen te beraadslagen ter verkrijging eener politiek, die meer naar den zin der revolutionnairen is. Tot hiertoe is het nog onbekend, welke besluiten in die vergadering zijn genomen, doch het eenige feit, namelijk het door de volksvertegenwoordigers genomen initiatief, om tegenover de zwakheid van het kabinet te handelen, is voldoende om den zeer hagchelijken toestand, waarin het zich bevindt, te verergeren. Daarenboven is het ministerie in de grootste verlegenheid, wat de aanhechting van Lombardije bij Piémont betreft. Immers, terwijl het alle zoowel administratieve als wetgevende maatregelen voorbereidt, om die aanhechting te verwezenlijken, die de eenheid van dit nieuwe koningrijk moet vormen, betreurt Milaan het verlies van zijn rang als hoofdstad en ziet zich met wrevel bedreigd tot de laagte eener arrondissements hoofdplaats te zullen afdalen; hetgeen een ontevredenheid en eischen verwekt waartegen het goevernement zich verpligt acht zich te verzetten, doch niet zonder nadeel voor zijn populariteit en bestaan. Milaan zou minstens de zetel van een algemeen goeverneur willen wezen; het ministerie heeft evenwel besloten zelfs niet ten gevalle der voormalige hoofdstad van Lombardije van zijn stelsel van administratie-verdeeling, dat in Piemont wordt gevolgd af te gaan. Maar het wil naar Milaan ter vergoeding het hof van kassatie overbrengen. Doch dit is wederom een bron van bezwaren; daar Turijn natuurlijk zeer ontevreden is zich van het hoogste geregtshof beroofd te zien, terwijl de minister van Justicie, tegen wiens raad tot die overbrenging besloten is, zijn ontslag heeft genomen.

In het officiële blad van Milaan, dat onder de oogen van den Piëmonteschen goeverneur geschreven wordt, die zich alle soort van gezag aanmatigt, wordt er op gewezen, dat Lombardije spoedig berouw zou kunnen hebben over de aanhechting bij Piëmont, terwijl een brief uit Turijn aan de *Presse* het volgende behelst:

„Het kabinet wil, krachtens zijne volmagt, verscheidene wetten maken zonder de lange diskussiën van het parlement af te wachten. Natuurlijk doen zich hierbij moeijelijkheden op en eene hiervan heeft het kabinet reeds gevonden in de kieswet, welke vrij wel ontworpen was, maar welke het wilde doen aannemen door eene kommissie, die haar verworpen heeft.

„Het moeijelijkste echter is de administratiewet voor de hoofdregering en de gemeentebesturen. Het ministerie wil alles te Turijn centraliseren, en de departementale cirkels vergrooten en verwijden. Die centralisatie wekt veler misnoegen; de uitbreiding der cirkels vernietigt het staatkundig beheer voor eene menigte van kleine steden, welker inwoners hunne stemmen nu luide verheffen, en waardoor der regering groote moeijelijkheden veroorzaakt worden. De ontevredenheid is in Lombardije over de regerings- en gemeentewet zoo hoog gerezen dat een Milanees, die als echte patriot en vriend van Piemont bekend staat, zich aldus uitlaat:

„Het gerucht der aanstaande staatkundig-administratieve hervorming, welke het ministerie wil doen, krachtens zijne volmagt, heeft Lombardije en vooral Milaan zoo in opschudding gebragt, dat iemand, die het wel meent, niet kan nalaten er zich ernstig mede bezig te houden.

„Sedert eeuwen is Milaan eene hoofdstad en men gaat misschien een weinig te ver, met haar eenvoudig tot de eerste plaats eener provincie te maken. Eene schrandere Regering zoude een middenweg vinden, maar dat is hier verre, men zegt zelfs dat onze prefekteur van financiën en onze staatseenheid opgeheven zullen worden. Ja, men moet op den handel in tabak, de koninklijke drukkerij enz. enz. de hand leggen.

„Dit is waarlijk eene uitsporige zucht tot centralizatie. Met het oog op den indruk, welke die dingen hier maken, mag men ze verregaande staatkundige misgrepen noemen, en dat zal allen zoo toeschijnen, die zich rekenschap geven van de waarde, welke het oude Milaan zich moet toekennen. Eene menigte bijzondere belangen fluisteren hunne klagten reeds en zullen die spoedig luide doen hooren. Het volk, niets met juistheid kennende, weet niet wat te denken en kijkt naar het gelaat van hen, die het goed onderrigt denkt. Wil dat nu ontevreden ziet, wordt het insgelijks toornig tegen dat de kogel door de kerk gaat.

„Bij de gemeenten is het wetsontwerp, naar men verneemt, niet gelukkiger. Het plaatst de gemeentegoederen onder toezigt van de hoofdregering, wat verderfelijk moet zijn voor de zedelijke en stoffelijke welvaart. Men had in de Lombardijsche gemeenten het regt, zich bij prokuratie te doen vertegenwoordigen; vrouwen, die eigendommen bezitten, nemen aan het bestuur der gemeentebelangen, bij prokuratie, gewoonlijk deel. Dat alles is afgeschaft. Belgiojosa, die geheel het dorp Locate bezit, zal zijn gevoelen niet meer uit kunnen brengen over de zaken. Wie dringt dan het ministerie zoo zeer, om de hand te slaan aan dingen, welke Italië geen kwaad doen, door Oostenrijk en Frankrijk geëerbiedigd werden, en die voor de gemeenten welligt beter zijn dan de nieuwe wetten en gebruiken?"

— Een berigtgever meldt, dat de *Correspondance Havas* gedwaald heeft met de aankomst van de Koningin der Nederlanden te Nizza, te melden, daar H. M. zich te St. Cloud bevindt, waar zij eene week toeven zal, en de groothertogin Stephania van Baden, Frankrijk is doorgetrokken om zich naar Nizza te begeven, waar de vereeniging van een aanzienlijk getal hooge personen den winter onder de schitterendste vooruitzigten opent.

— Naar hier gezegd wordt, zou baron von Hubner zijn ontslag hebben moeten nemen tengevolge der mislukking zijner plannen, om aan Hongarije een gedeelte zijner staatsregterlijke zelfstandigheid terug te geven.

ENGELAND.

LONDEN, 26 Okt. Nopens hetgeen door de *Daily News* van de drie ultimata is berigt, door Spanje aan de Marokkaansche Regering gesteld, leest men in een blad het volgende: „Men zou in de meening kunnen zijn, dat er slechts één ultimatum kan zijn, maar wij leven in een tijd van tegenstrijdigheden en sedert het woord *ultimatissimum* is uitgevonden, en in schouwburgen en paardenspellen „allerlaatste" voorstellingen worden gegeven, is er veel mogelijk geworden, wat in vorige, minder vooruitgaande, tijden door het gewone verstand van den mensch, om 't even of het gezond of ongezond was, bezwaarlijk te vatten was. Het genoemde blad zegt, dat het eerste ultimatum door den Keizer van Marokko is aangenomen; ook het tweede, dat door O'Donnel, zou gezonden zijn. Maar de aanneming van het derde door den Keizer van Marokko werd als onmogelijk beschouwd: Spanje eischt daarbij het bezit van een strook

lands langs de Marokkaansche kust van tien Engelsche mijlen breed, en wel die stelling, welke de zee-engte van Gibraltar bestrijkt.

De *Morning Herald* wil, dat Engeland den oorlog verklare, ingeval Spanje het tegenover Gibraltar gelegen gebied op de Afrikaansche kust bezetten mogt.

— H. K. H. de prinses Frederik Willem van Pruissen, wordt met haren gemaal tegen den 9n November aanstaande verwacht, om bij de koninklijke familie tot den 21n dier maand te blijven.

— Nopens den toestand van Parma, schrijft een berigtgever van den *Times*, onder dagteekening van 15 Oktober:

„Ik heb Parma dezen morgen verlaten, wijl ik het bedroevende schouwspel niet langer wilde aanzien, dat deze stad den waren vrienden der Italiaansche zaak biedt. Reeds heb ik u gewaarschuwd, niet te veel gewigt te hechten aan den waarschijnlijken uitslag der maatregelen, door Farini met grooten ophef aangekondigd. De gebeurtenissen hebben het voorgevoel bewaarheid. Op het oogenblik dat ik de stad verliet, waren de 48 uren, welke voor de overgave van alle soorten van wapenen gedekreteerd werden, verstreken en eenige staatsiedegens van burgerlijke ambtenaren, met omstreeks vijftig oude geweren waren ingeleverd. Minstens zijn te Parma 5000 geweren verborgen, zij behooren aan de lage klasse, welke er zich van heeft meester gemaakt, toen in Mei de citadel geplunderd werd. De bevolking heeft duizende ponjaards en dolken, allen naar één model vervaardigd, en in zekere wijken komt geen jongen van veertien of vijftien jaar op straat, zonder een dier gevaarlijke wapens. De diktator zelf heeft mij gezegd dat de ontwapening niet verder zal gedreven worden, zoodat zij slechts zal gediend hebben, om de plegtigste dekreten door de inwoners als ijdele klanken te doen beschouwen.

„Bij mijn vertrek beliepen de inhechtenisnemingen naauwelijks zestien. Eenige beschuldigden waren reeds in vrijheid gesteld. Men verzekerde, geen getuigen tegen hen te kunnen vinden en dat het bewind niet in staat was hen iets te doen bekennen.

„Gedurende en na den moord van kolonel Anviti heeft de onbeschrijfelijke lafhartigheid der burgerlijke en militaire overheid Farini belet, de maatregelen, welke hij tot herstel der rust wilde nemen, ten uitvoer te brengen.

„De stad Parma verkeert in een wanhopigen staat van zedeloosheid. Nooit zag ik onbeschofter gedrag als van de mindere klasse, en onder de hoogere is men nooit linkscher met waarheid en regt te werk gegaan. Nergens zag ik haveloozer jongelieden van twaalf tot achttien jaar, die den geheelen dag langs de straat slenteren, nergens ook hoorde ik meer liederen, die wijzer dienden te zijn, met het geraas den draak steken dat men maakt, wijl een ellendeling, als Anviti zijn loon kreeg, en herhalen, dat elke poging om de moordenaars van Anviti te straffen of de bevolking de middelen te ontnemen die gruwelen te vernieuwen, slechts tot den burgeroorlog en de grootste rustverstoring zouden voeren.”

— Berigten uit Kalkutta, loopende tot 22 September, melden, dat tegen de oproerige Waghurs 1500 man van Bombay zijn afgezonden. De Rohillas in Deklian zetten hunne rooverijen voort. Men is voornemens eene expeditie tegen de benden in Centraal-Indië uit te rusten. Oude is rustig.

Uit Hongkong zijn tijdingen van den 12n. De Amerikaansche gezant was uit Peking teruggekomen zonder de ratifikatie van het traktaat, welke in Pehtang had plaats gehad. Een door de Franschen gehuurde stoomboot was op de reis van Hongkong naar Turon gestrand.

— De *Boston Review* bevat het volgende naar aanleiding van de *Great-Eastern*:

„EENE BRUG OVER DE ZEE. — De Yankees (Amerikanen) kunnen het maar niet verkroppen dat Engeland in den *Leviathan* het grootste schip der wereld bezit, en maken plannen om er een te bouwen, waar de Engelsche ijzeren kolossus van achteren zal kunnen aanhangen net als een bootje. Een dagblad van Boston behelst merkwaardige dingen over dit reuzenschip. De moeijelijke te waterlating van den *Leviathan* heeft de Amerikanen geleerd. Daarom zal men het schip in een droog dok bouwen, dat men opzettelijk daartoe nabij de zee zal delven. Het schip zal den naam dragen van *Sea-bridge* of *Zeebrug*.

„Zijne grootte is moeijelijk te beschrijven,” zegt gemeld dagblad, maar enkel eenige bijzonderheden kunnen bereids worden opgegeven.

„De bouwmeester Natham Sturdis, die de plannen der *Sea-bridge* gemaakt heeft, stelt deze quæstie: Waar zijn de grenzen der grootste grootte die men aan een schip geven kan, om het met menschelijke krachten in de vaart te brengen? In zijne oplossing erkent hij geene grenzen, doch om nederig te blijven zegt hij: Als John Bull een schip (de *Great Eastern*) van 19,000 ton kan door zee brengen, dan *moet* Brother Jonathan er een maken van 100,000 ton en er mede naar Engeland gaan.

„Nu wil het Nathan Sturdis niet bij 100,000 ton laten; het schip moet nog veel grooter zijn. Het Bostonsch blad zegt niets bepaalds van de grootte, maar laat zijne lezers oordeelen naar de bijzonderheden die het als echt opgeeft. De *Sea-bridge* zal vijf verdiepingen en vijf masten hebben. Geen schroef, maar vier paar raderen zullen door stoom in beweging gebragt worden. Er zal aan boord huisvesting zijn voor eene bevolking van 50,000 man. Op het bovenste dek zullen straten gelegd en steenen huizen gebouwd worden. Twintig vigelanten of omnibussen zullen pleiziertogtjes ondernemen om de reizigers van den eenen mast naar den anderen te voeren, waarmede heen en weer, een zomersche dag zal gemoeid zijn. Rondom het schip over den rug der reeling zullen fraaije wandelpaden met boomen aangelegd worden, voor de reizigers die eens willen uitgaan op Zon- of heiligdagen om de zee te zien. De masten zullen noch van hout noch van ijzer, maar van steen rond afgemetseld zijn als een kerktoren, doch veel dikker en van binnen met twee groote draaitrappen, een voor het op- en een voor het afgaan. Daar langs zal men naar de marzen kunnen wandelen, alwaar men dagelijks versche melk zal kunnen krijgen, want er zal een koeboer wonen. Verder zal men ook door den grooten steng met een inwendigen trap naar de zalings kunnen; doch daar men die reis niet heen en weêr op een dag doen kan, vindt men daar goede logementen, eene kegelbaan en zelf een klein theater.

„De administratie zal volslagen geregeld worden als in eene provincie. Drie verschillende dorpen zullen op dek bestaan met hunne kerken en burgemeesters. De kapitein, die een der grootste gebouwen van het achterschip bewoont, vervult de plaats van goeverneur. Voor proviand zal men niet moeten zorgen, wijl alles aan boord zelf zal gewonnen worden. Er zullen vele hof- en bouwlanden bestaan tusschen de twee voorste masten. Vee zal men er niet kunnen weiden, dan enkel eenige kudden schapen op de voorplecht en langs den rijweg op de boegspriet. Voor het groote hoornvee zal men in de jufferblokken stallingen bouwen. Er zal een algemeen kerkhof bestaan voor de begrafenissen, maar dit zal, om het eenzaam te maken, buitenuit in de rusting zijn, met een hoogen steenen muur rondom.

„Verder zullen er verscheidene werkplaatsen, koffijhuizen en winkels langs de reelings bestaan, eene brouwerij, eene jeneverstokerij, een algemeen stadhuis voor den burgerlijken stand, geneesheeren en tien bakers of vroedvrouwen, alsmede eene burgerwacht, die alle Zondagen op het groote luik, als exercitie-plein ingerigt, zal moeten in de wapens komen. Er zullen verscheidene drukkerijen bestaan en drie dagbladen uitkomen.

„Deze weinige bijzonderheden kunnen dienen tot maatstaf om zich eene gedachte te vormen over de geheele grootte dier Amerikaansche waterstad.

„Dit reuzenvaartuig zal tegen 1870 voltooid zijn en naar Europa komen.”

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 27 Okt. De *Preuss. Zeitung* verklaart, dat hetgeen in het officiële Toskaansche blad gezegd wordt van de zamenkomst der gedeputeerden uit dat groothertogdom met den heer von Schleinitz, in de hoofdzaak onjuist is, en beweert dat de ontvangst der gedeputeerden van geen officiëlen aard is geweest.

— Het besturend komitee der Duitsche nationale vereeniging voor de Bondshervorming heeft zijn zetel te Koburg gevestigd.

— Uit Keulen wordt geschreven, dat de bouwmeester Zwirner het heerlijkste gedenkteeken der gothische bouwkunst in Duitschland, den dom van Keulen, gaat misvormen, door een gegoten ijzeren torentje op dit gebouw aan te brengen. Ofschoon hiervan reeds lang sprake is, had men den heer Zwirner tot zulk een barbaarsch denkbeeld niet in staat geacht, nu echter zal het, onder zijne leiding, uitgevoerd worden. Wel zal beweerd worden dat men zijne plannen te Berlijn moest goedkeuren en dus hij alleen de schuld niet heeft; maar hierbij vraagt men, wat in Pruissens hoofdstad van gothieke bouworde verstaan wordt. De voorvechters van het klassieke verfoeijen haar, wijl zij boven hunne bevatting is en ze zich nooit de moeite gaven, haar naar behooren te beoefenen. Te regt wordt gevraagd, hoe men kan verlangen dat koude berekenaars iets bevatten van eene kunst welke door het scheppend geloof is voortgebragt en aan die wonderen van bouwkunst in middeneeuwen het aanzijn schonk, welke zelfs door hare tegenstanders bewonderd worden. Men koestert de hoop dat de ware kenners der Gothische orde zich met kracht zullen verheffen tegen de barbaarsche verminking waarmede een der verhevenste gedenkteekenen, welke deze eeuw nog bezit, bedreigd wordt.

— Den 25 Sept. kwam kolonel Transpowski met Schamyl in de stad Kharkowava aan, waar hij bevel ontving zich naar Tschongouieff te begeven, om den gevangen profeet aan Keizer Alexander voor te stellen. In die stad bezocht Schamyl het bal, dat de goeverneur gaf en de Keizer met zijne tegenwoordigheid vereerde. Hij was zoo verbaasd over het ligte toilet der vrouwen, dat hij eenige schreden achterwaarts deed en tot iemand zeide: „Gij zult niet in het paradijs komen.” — „Waarom niet?” vroeg men. — „Wijl gij op aarde het paradijs hebt, dat Mahomed ons in den hemel belooft,” sprak Schamyl.

BELGIE.

ANTWERPEN, 27 Okt. Nopens het wedervinden der slagtoffers van den brand in het entrepôt verneemt men, dat het lijk van den ongelukkigen Lijnen in een houding werd aangetroffen, welke aanduidde dat hij naar de binnenplaats had willen vlugten; in zijn geheele lengte lag hij voorover met uitgestrekte armen. Aangezien de massa steenen waaronder hij lag, is het te vermoeden dat de dood pletseling is geweest. De Protestantsche geestelijke — de heer Lijnen was gereformeerd — was niet aanwezig bij de opgraving; maar de eerw. heer Pelgrims, kapellaan der hoofdkerk, welke sedert Maandag ochtend met bewonderenswaardigen ijver bij de werkzaamheden tegenwoordig is geweest, en de wel-eerw. heer van Reith, kapellaan der kerk van den H. Antonius van Padua, hebben met die opregte liefde, welke uit God komt, met hunne handen geholpen om de stoffelijke overblijfselen van den heer Lijnen te verzamelen en hem in de doodkist te leggen. Dit tooneel maakte op de aanwezigen een onbeschrijfelijken, diepen indruk.

— De *Nord* bespreekt de zamenkomst des Keizers van Rusland met den Prins-regent, als de belangrijkste zaak van het oogenblik en doet opmerken, dat de deelneming daaraan, door de ministers van Buitenlandsche Zaken der beide vorsten, voldoende bewijst, dat men ten doel had zich nopens de staatkunde te verstaan, welke in de tegenwoordige ernstige verwikkelingen gevolgd moet worden. Het blad verzekert, dat de kabinetten van St. Petersburg en Berlijn nopens de Europesche vraagstukken overeenstemmen en vertrouwt dat het berigt hiervan in Italië blijdschap en in Frankrijk voldoening zal schenken, terwijl het zelfs in Engeland een verzoenenden invloed op het kabinet zal uitoefenen.

De Engelsche regering toch, zegt de *Nord*, had eerst geen goed oog op de bijeenkomst te Breslau, doch thans zijn de lords Palmerston en Russell beter onderrigt en weten dat de staatkunde welke Engeland in Italië gevolgd wil zien, van Rusland noch Pruissen iets te duchten heeft.

Nog meent hetzelfde blad, dat uit den zachteren toon, welken de Londensche bladen nopens de zaak van Marokko aanslaan, blijkt, dat het Engelsche ministerie zijne bedreigingen terughoudt, nu Frankrijk en Spanje meer dan ooit het vaste besluit doen kennen, niet van hunne expeditie af te zien.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 28 Oktober.

BEVALLEN (25 Okt.): J. E. Richard, geb. Hoffmeester, Z.
OVERLEDEN (23 Okt.): H. T. Ketjen, 78 j. — (24 Okt.) W. H. Luyker, 67 j. — (27 Okt.): C. A. Schuss, 24 j.

Wisselkoers.

3/m. Parijs	f 55 7/16	2/m. Livorno	f 38¾
Zigt „	55⅜	„ Napels	78½
2/m. Bordeaux	55	3/m. Petersburg	165
½/m. „	55⅝	6/w. Weenen	91
3/m. Madrid	241	„ Augsburg	99
„ Cadix	243	„ Frankfort	99¾
„ Sevilië	240	2/m. Hamburg	35¼
„ Bilbao	240	Zigt „	35 5/16
„ Lissabon	40⅜	2/m. Londen	11.62½
„ Porto	40¼	Zigt „	11.67½
3/m. Genua	45½	Rotterdam	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 27 Okt. België 2½ pc. 55g; 4½ pc. 98; Metal. 54½; Nation. 58; Spanje 1½ pc. 31½ p; 3 pc. 41½.

PARIJS, 27 Okt. Rente kont. 4½ pc. —.—, op tijd 3 pc. 69.25; Credit mobilier 765.—; Fr.-Oost. Spoorw. 588.75; Russ. Spoorw. Aktien —.—; Spanje 1½ pc. 34½; 3 pc. 42; Passive 10½; Cred. Spanje 255.—; Rom. Leening 84.—.

MADRID, 26 Okt. Spanje 3 pc. 42.75; 1½ pc. 32.80.

LONDEN, 27 Okt. Cons. 93¾ a ⅞; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 22 a 22⅛; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. —; 4½ pc. id.; Holl. bonds —; Grenada uitgest. 5 a 5¼; id. werkelijke 17¼ a ¾; 5 pc. Venez. 27½ a 28; 2½ pc. id. 14¼ a 14¾; 3 pc. Port. 45¼ a 45¾; 3 pc. Spanje 44 a 45; 1½ pc. id. 32½ a ¾; Coupons 4 a 4½; Passive 11 a 11¼; 4½ pc. Russen —; 5 pc. id. —; 4 pc. id. —; Illinois Shares [illegible]; id. 7 pc. Oblig. 76 a 78; Sardinië 86 a 87; Ecuador —.

WEENEN, 27 Okt. Met. 5 pc. 70.50; 2½ pc. —.—; Nat. 75.10; Loten 1854 4 pc. 109.50; Bank-Aktien 885; Noord-Baan-akt. —.—; Oostenr. Cred. Loten 96; Cred. Anst. 200.—; O.-Fr. Spoorw.-akt. 197.—; Lomb. Venetiaans. —.—; Nieuwe —.—; Wissel op Londen 3/m. 12.47½; Parijs 48.30; Frankf. —.—; Amst. —.—; Goud 25; Zilver 18¼.

BERLIJN, 27 Okt. Metalliek 5 pc. 54½; Nationale 58¾, Stieglitz 5de serie 97½; 6de id. 104½; Rusland 5 pc. —.—, Nieuwe 3 pc 64⅝; Pruiss. Staats. 4½ pc. 102; id. Nieuwe

5 pc. 103⅜; Fr. Oost. Spoorw. 140½; Credit 78½; Wissel op Londen 3/m. 6 th. 17⅛, Parijs —, Hamburg —, Amst. zigt 141⅜, 2/m. 140¾, Weenen —, Petersburg 95.

FRANKFORT, 27 Okt. Metalliek 5 pc. —. Nation. 57½; Cred. Akt. 178¼, Spanje 3 pc. 44¼, 1½ pc. 30¾; Bankakt. 816, Wissel op Londen 116⅜, Weenen 92⅛, Parijs —, Diskonto —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		27 OKT. 4½ u.	à	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.			
Nederl. Bank	4			
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		64	64⅛	64
Dito Dito	3	76⅛	76½	76⅛
Dito Dito	4	96¾	96⅞	96 13/16
Amortisatie-Syndikaat	3½	94¼		
Aand. Handel-Maatsch.				
Oost-Ind. Leening	4	96¼	96⅜	96¼
Aand. Holl. Spoorweg				
Leening idem	4½			
Aand. Rijn-Spoorweg	4½			
Maatschappij van Weld.	4			
Belgie, Cert. Adm. B. Bk.	2½			
Dito Rothschild	2½			
Frankrijk, Certifikaten	3			
Spanje, Obligatiën	1½	31¾	32 3/16	32
Dito	3	43⅜	43⅝	43⅝
Dito Binnenlandsche	3	40⅜	41 9/16	40⅜
Amortisable Schuld		10 1/16	10½	10⅜
Bewijzen Coupon				
Crediet Instel. bij *Prost* & C°.				
Portugal, Obligatiën	3	43⅜	43 9/16	43 9/16
Dito 856/1857	3	42 1/16	42¼	42¼
Uitgestelde		30⅛		
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5	103⅛	103¾	
Dito bij idem 1828/1829	5	101⅜		
Cert. bij idem 1831/1833	5	84½		
Dito bij idem 1840	4	81¼		
Dito bij *Stieglitz*	4	81⅛		
Dito Nieuwe	4			
Dito 5de Serie	5			
Dito 1855, 6de Serie	5	99¼	99⅜	99¼
Dito Adm. te Hamburg	5			
Dito dito te Londen	5			
Dito dito dito	4½			
Inschrijv. in Assignatiën	6			
Certifikaten van dito	6	61⅞		
Spoorweg Aktiën	5			
Polen, Aand. 1835, fl. 500				
Obligatiën	4 pCt.	77½		
Pruissen, Oblig.	4½	101⅛	101¼	
Aandeelen 1854	3½			
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5			
Dito dito	4			
Dito Metalliek	5	50 15/16	51½	51¼
Dito Rente Amsterdam	5	70¾	70⅞	
Dito Nationale 1854	5	55½	56	55 9/16
Dito dito	2½	27⅛	27 7/16	27 3/16
Weener Bankaktiën	*f*	813	814	
Dito Aand. fl. 250, 1839				
Dito dito ″ 250, 1854	4 pCt.	261		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen				
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5			
Dito bij *Rotschild*	5			
Denemarken, Obl. te Lond.	5			
Dito	3	81¼		
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5	99½		
Dito 1839 van £ 100	5			
Dito 1843 ″ ″ 100	5			
Dito 1852	4½			
Dito 1858	4½	91½		
Sardinie	5			
Peru, Geldl. 1854	4½			
Dito te Parijs				
Ecuador, Oblig. 1855	1	14¼	14⅝	
Venezuela, dito 6 pCt. thans	3	26	26¼	
Dito Uitgestelde	1	13⅝	13¾	
Grenada, Obligatiën	3½	14 15/16	15	
Dito Uitgestelde				
Mexiko, dito	3	20¼	20 7/16	
Nrd-Amer. Ph. *Hope en C.*, Lr. A		95¼		
Dito dito Lr. B				
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.			
Amerik. Bank-Aktiën				
Illinois Spoorw. Aandeelen				
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.			
Louisiana	5	101		
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5			

Handel-Maatschappij kontant —; dito Leening 1858 4 pCt. —; Russische Spoorweg volgefourneerde 220½, ¾; Hypotheek 4½ pCt. —; Fr.-Oost. Spoorw.-Oblig. bij Hope 3 pCt. —; 3 pc. Russen 64⅛, 3/16.

Oostenrijksche fondsen op nieuw flaauwer, inzonderheid zijn 5 pCt. Nationale minder vast gebleven. Spaansche bij vrij levendigen handel williger. Overige fondsen onveranderd.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 28 Oktober tot 3¾ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 63 13/16; Aand. Handel-Maatsch. —, Spanje, Binnenl. 3 pc. 40 9/16; Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 103⅛, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 5 pc. 99¼, Oostenrijk, Met. 5 pc. 51 1/16, dito 2½ pc. 27⅜, dito Rente Amst. 5 pc. 70¾, dito Nationale 1854 5 pc. 55⅝.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

[illegible] Hope en C°., Ketwich en Voombergh en wed. [illegible] bekend gemaakt, dat de coupons, verschenen 1/13 Julij 1859, van 6 pCts. Russische Certifikaten van hunne administratie, van heden af zullen worden betaald ten kantore van de Associatie Cassa, te weten: de coupons groot Rs. 30 in Bank-Assignatiën, met *f* 14.37; idem groot Rs. 15 in Zilver, met *f* 25.15.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	*f* 23,15	à	—	Pruissische	*f* 35	à	—
Napelsche	″ —,—	″	—	Spaansche	″ —,—	″	—
Div. in £	″ 11,60	″	—	Hamb. Russ.	″ 32½	″	—
Eng. Russen	″ 11,60	″	—	Russ. in Z. R.	″ 33¼	″	—
Fransche	″ 55¼	″	—	Polen ″ ″ ″	″ 35½	″	—
Belgische	″ 55¾	″	—	″ ″ Fl.	″ 26½	″	—

Buitenl. Spanje *f* 55⅛. Nation. Met. d°. 1 Julij 1859, *f* —.—. Amerik. in D. *f* 2.34.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIËN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,60	à 9,70
Oude Gerande Dukaten	″ 5,50	″ 5,60
Wigtige Souvereinen	″ 11,65	″ 11,75
″ Pistolen	″ 9,55	″ 9,65
Stukken van 20 Franks	″ 9,25	″ 9,35

Baren Goud en Speciën à *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 9½ à 10½ pc.

ZILVEREN SPECIËN.

Piasters per Stuk	*f* 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Franks	″ 2,33	″ 2,36
Brabandsche Kroonen	″ 2,65	″ 2,70
Fransche	*f* 2,70	*f* 2,75
Pruissische Daalders	″ 1,75	″ 1,78
Zilver 1000 à 980	″ —,—	″ —,—
″ 900 ″ 700	*f* 104,20	à 105,—

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 28 Okt.

Van Trrwe verkocht: 13g ℔ b. Poolsche *f* 318.

Van Rogge: 125 ℔ Pruiss. *f* 198 a/Z.; 125 ℔ Galatz *f* 198; 118 ℔ Arch. *f* 177, 179.

ROTTERDAM, 27 Okt. Tarwe: 158/2 ℔ witb. Poolsche *f* 310; 163/2 ℔ j. Bovenl. Ris *f* 295; Boekweit: op 140/2 ℔ Vlaamsche *f* 180; Koolzaad: Overmaasch gestort 56 £.

SCHIEDAM, 27 Okt. Rogge. Verkocht: 143/2 ℔ Archangel *f* 176 6/w., 144 2 ℔ Libau *f* 182 kt.; 147/2 ℔ dito *f* 190 6/w., *f* 188 kt. — Gerst. 128/2 ℔ Libau *f* 180 3/m. — Moutwijn *f* 14.—; Jenever *f* 19,50; Amst. Proef *f* 20,75 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling *f* 0,50 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 27 Okt. Sivovich, Giovanni Battista, Odessa.
HELVOET, 27 Okt. Magnet (st.), Londen.
BATAVIA, 7 Sept. Ten Brink, Maria Agnes, Amst. - Stapert, Sara Alida Maria, id. - Van Loenen, Henriëtte, id. - Scherpbier, Argo, id. - Geerling, Neêrlands Koningin, Rott. - Johan, Vijf Vrienden, id. - Kuipers, Euterpe, Dordrecht.

UITGEZEILD:

TEXEL, 27 Okt. Graaf van Rechteren (st.), Hull.
HELVOET, 27 Okt. Wegrell, Bankside, Londen.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 28 Oktober, in lading naar:

Keulen.	H. Rursch, Albion.
Manheim.	W. Werner, Harmonie.
Keulen.	W. Vogels, Cöln N°. 14.
Ludwigsh., Mannh. en Heilbron.	J. Arnheiter, Mein Vergnügen.
Maintz.	J. Löhr, Maintz N°. 1.
Duisburg.	J. Hesper, Catharina.
Dusseldorp.	H. G. Hoenderop, Beauharnais.
Urdingen.	J. Demmer, Vrouw Maria.

AMSTERDAM, 24 Oktober, vertrokken naar:

Franckfort.	Grunewald, Frankfort N° 17.
Duisburg.	J. v. d. Poll, Diana.
Dusseldorp.	W. J. F. Wilson, Niederrhein N°. 11.
Urdingen.	B. L. Casimir, Sara.
Keulen.	G. W. Scholten, Cöln N°. 8.
Ludwigsh., Mannheim en Heilbron	J. J. Itschert, Delphin.
Maintz.	F. Leydecker, Maintz N°. 2.

Rijnhoogte ARNHEM, 27 Okt. 4 p. 2 duim.
KEULEN, 27 ″ 4 vt. 6 ″

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 31 *Oktober, des middags ten* 12 *ure.*

1. Hofstede *Spaarnhove*, bij Haarlem en de Jan Gijsenvaart, groot b. 40.5178. — 2. Boeren-Hofstede, achter Perceel N° 1, groot b. 19.1450. — 3. Vier Woningen, Moestuin en Boschgrond, belend Perceelen N° 1 en 2. — 4. Boeren-Hofstede, bij den Straatweg naar Alkmaar tot het Spaarne, groot b. 23.7010. De Perceelen N° 1 en 2, vervolgens N° 1, 2 en 3, en daarna N° 1 à 4 zullen te zamen in slag worden gelegd. — 5. Huis, vijf Woningen, Moestuin en Erf, Straatweg naar Alkmaar en Jan Gijsenvaart. — 6. Boeren-Hofstede, aan den Bloemendaalschen Straatweg en Jan Gijsenvaart, groot b. 2.3040.

Des avonds na 5 ure.

1. Huis, Tuin en Erve, Keizersgracht, HH 442. - 2. Drie Perceelen en Erven, achter Perceel N° 1, HH 363 à 365; te zamen in slag. — 3. Huis, Tuin en Erve, Keizersgracht, Y 140. — 4. Huis en Erve, Nieuwendijk, H 55. — 5. Dito, Prinsengracht, in den Ouden Noldersgang, KK 567. - 6. Dito, naast Perceel N° 5, KK 566; te zamen in slag. — 7. Pakhuis en Erve, Anjeliersgracht, PP 500. — 8. Huis, Achterhuis, Tuin en Erve, Heerengracht, KK 194. — 9. Huis, Achterhuis en Erve, Singel, II 454. — 10. Huis en Erve, Koningstraat, O 240. — 11. Huis, Achterhuis en Erve, Leliegracht, LL 369. — 12. Boeren-Hofstede en Erve, *Land houdt Stand*, benevens 9 kampen Wei- en Hooiland, in het Gijn, groot b. 15.9990, en 7 dito's, in den Gaasperpolder, groot b. 11.5040. 13. Huis en Erf, Nieuwezijds Voorburgwal, H 549. — 14. Huis, Achterhuis en Erve, Heerenstraat, RR 237. — 15. Huizen en Erve, Nieuwezijds Achterburgwal, F 35 en 36. — 16. Huis, Achterhuis en Erve, Lauriergracht, FF 182. - 17. Huis, Tuin en Erve, als voren, FF 181; te zamen in slag. — 18. Huis, Achterhuis en Erve, Halsteeg, I 96. — 19. Dito, Haarlemmerplein, UU 804. — 20. Huis en dubbel Erf, Singel, F 383. 21. Huis en Erve, hoek Smallepadsgracht en Sloterdijkstraatje, UU 842. — 22. Dito, Smallepadsgracht, UU 843. — 23. Dito, Egelantiersstraat, in den Zagersgang, NN 184. — 24. Dito, Joden Houttuinen, Q 126. — 25. Dito, Heerengracht over het Park, V 323.

Advertentiën.

(1941) Heden overleed op het alleronverwachtst, ten huize van zijnen Behuwdzoon J. B. DIEVELAAR, onze geachte Vader en Behuwdvader, de Heer JOANNES KORNER, in den ouderdom van ruim 81 jaren,

AMSTERDAM, 25 October 1859. J. J. KORNER. Uit aller naam.

STOOMBOOT-DIENST
tusschen
Zierikzee en Rotterdam,
en tusschenliggende plaatsen en veeren;
DIRECTE VAART MET DE
STOOMBOOT **STAD ZIERIKZEE.**

Dagen en Uren van vertrek in de maand November 1859.

Van ZIERIKZEE:			u.	m.	Van ROTTERDAM:			u.	m.
Woensd.	2,	's morg.	6	—	Dingsd.	1,	's morg.	9	30
Vrijdag	4,	″	7	30	Dond.	3,	″	10	30
Zondag	6,	″	9	30	Zaturd.	5,	″	10	30
Woensd.	9,	″	11	—	Dingsd.	8,	″	6	—
Vrijdag	11,	″	11	—	Dond.	10,	″	6	—
Zondag	13,	″	7	—	Zaturd.	12,	″	6	—
Dond.	17,	″	6	—	Dingsd.	15,	″	8	30
Zondag	20,	″	9	—	Vrijdag	18,	″	10	30
Dond.	24,	″	10	—	Dingsd.	22,	″	6	—
Zondag	27,	″	7	—	Vrijdag	25,	″	6	—
					Dingsd.	29,	″	8	30

Aanlegplaats te Rotterdam, aan het Oude Hoofd; te Dordrecht aan het Groote Hoofd.

De Goederen kunnen uiterlijk tot een half uur vóór het vertrek der Boot bezorgd worden; later komende blijven dezelve tot de eerstvolgende reis liggen.

Nadere informatiën te bekomen: Te Rotterdam, bij den heer C. G. Weldrager, Commissaris der Zeeuwsche Veeren, Haringvliet, wijk 12, n°. 11. Dordrecht, bij den heer J. B. Zahn, Kuipershaven, bij het Groote Hoofd, letter B, n° 296. Willemstad, bij den heer A. Schippers. (1940)

(1930) Bij G. B. VAN GOOR *te Gouda*, ziet heden **Kompleet** het licht en is alom verkrijgbaar:

A. GANOT,
Leerboek der Proefondervindelijke en toegepaste
NATUURKUNDE;
met eene aanzienlijke verzameling van Opgeloste Vraagstukken en ruim 600 tusschen den tekst gedrukte Houtgravuren.
Vrij bewerkt naar het Fransch; gewijzigd en uitgebreid
door
P. VAN DER BURG.
2 Deelen *f* **6.75.**

Over GANOT'S Werk is slechts ééne stem: „hij heeft een meesterstuk geleverd!" Waar vindt men geleidelijker gang, bondiger betoogtrant, rijker inhoud dan hier? Vergeefs ook, welligt, zou men elders een uitgelezener voorraad van **Vraagstukken** ter toepassing, vergeefs een schooner keur van **Gravures** ter opheldering zoeken. Geheel de physische wetenschap op hare tegenwoordige hoogte spiegelt zich hier zuiver en helder af; en daarom wilde een natuurkundige als **P. van der Burg** gaarne zijn toeziend oog aan de nederduitsche bewerking van dit *Meesterstuk* leenen, ja zelfs op zeer vele plaatsen eene volmakende hand er aan leggen.

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN is verkrijgbaar:

GESCHIEDENIS
VAN
BELGIE,
DOOR
HENDRIK CONSCIENCE.
3 deelen met 12 Houtsneêplaten. Prijs *f* 3,60.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN Drukker en Uitgever.